

[Glønborg]

Men jeg vil da glæde mig over, at det ikke ligefrem er påbudt i konventionen, at et land skal have en ret til fri abort. Så vi har dog heldigvis frihed til at afskaffe denne umenneskelige lov, når vi kan blive enige om det.

Jeg vil gerne slutte med noget glædeligt ved at pege på, at der også i indledningen står, at staterne anerkender, at barnet med henblik på fuld og harmonisk udvikling af sin personlighed bør vokse op i et familiemiljø, i en atmosfære af glæde, kærlighed og forståelse. Jeg tror, vi hele vejen rundt kan blive enige om, at vi her slet ikke er færdige endnu, men at der er masser af arbejdsstof til os i de kommende år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ophævelse af lov om forbud mod handel med Den Sydafrikanske Republik og Namibia og af lov om forbud mod nye danske investeringer m.v. i Sydafrika og Namibia.

Af Annette Just (FP) og Duetoft (CD) m.fl. (Fremsat 8/2 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den seneste udvikling i Sydafrika giver anledning til betydelig optimisme, og jeg vil gerne begynde med at nævne de væsentligste punkter:

Præsident de Klerks erklæring fra 1. februar om, at den resterende del af apartheidlovgivningen vil blive afskaffet allerede i indeværen-

de parlamentssamling, er allerede blevet udmøntet i konkrete lovgivningsinitiativer på væsentlige områder. Og når de sidste lovforslag er fremlagt, vil der være taget et afgørende skridt hen imod et ikke-racedelt samfund.

Den sydafrikanske regering og ANC indgik den 12. februar i år en aftale om den nærmere forståelse af centrale dele af den aftale fra august sidste år, hvor ANC gik ind på at suspendere brugen af væbnet kamp. Med den nye aftale accepterer den sydafrikanske regering bl.a., at fredelige demonstrationer er normale politiske udtryksformer. Hermed imødekommer den sydafrikanske regering et vedvarende krav fra ANC om ret til forsamlings- og ytringsfrihed også for de sorte bevægelser.

Det er en aftale, som tillige danner grundlag for den genoptagne frigivelse af politiske fanger og repatriering af ANC-eksilerede.

Hermed er i realiteten 80 pct. af ANC-medlemmerne i eksil sikret automatisk ret til at vende tilbage, og så vidt jeg er orienteret, vil de resterende frivilligt opholde sig i udlandet, indtil ANC definitivt har skrinlagt brugen af væbnet kamp. Vi ser nu, hvordan løsladelsen af politiske fanger sker kontinuerligt i små grupper.

Det er på denne baggrund den almindelige forventning, som også ANC synes at dele, at der snart kan indledes egentlige forhandlinger i Sydafrika om en ny demokratisk forfatning.

Der kan ikke være tvivl om, at der med denne seneste udvikling er givet yderligere næring til overvejelserne om lempelse af forskellige landes sanktioner over for Sydafrika. Blandt Danmark nærtstående lande er der enighed om at understøtte og fremskynde dialogen og forhandlingsprocessen i Sydafrika igennem en gradvis ophævelse af sanktionerne. Det gælder EF-landene, som allerede har ophævet EF-forbudet mod nyinvesteringer og nu er i færd med at forberede ophævelsen af forbudet mod import af guldmønter og jern og stål fra Sydafrika, og det gælder også de nordiske lande.

I udtalelsen fra det nordiske udenrigsministermøde i Sverige den 22.-23. marts bliver der lagt op til en trinvis ophævelse af de nordiske landes sanktioner over for Sydafrika. Der er enighed om at starte med at afskaffe de fællesnordiske retningslinier for administration af visumpligten, der jo hidtil har sat begrænsninger med hensyn til kontakten med Sydafrika på det kulturelle, det sportslige og det teknisk-videnskabelige område.